

Prieskum postojov učiteľov fyziky k využívaniu hier vo vyučovaní

Jana Horváthová^{1*}

Supervízor: Viera Haverlíková^{2†}

Katedra teoretickej fyziky a didaktiky fyziky, FMFI UK, Mlynská Dolina, 842 48 Bratislava

Abstrakt

V krátkom príspevku sú uvedené výsledky elektronického prieskumu „Vyučovacie metódy“, ktorý bol realizovaný v mesiacoch október a november 2010. Do prieskumu sa zapojilo 327 učiteľov základných a stredných škôl všetkých aprobácií. Príspevok je zameraný na zmapovanie postojov učiteľov fyziky k využívaniu hier vo vyučovaní.

KLúčové slová: hra, použitie hry vo vyučovaní, prieskum, postoje

1 Ciele a hypotézy prieskumu

Cieľ 1: Zistiť stav využívania hry vo vyučovaní, porovnať využívanie hry ako vyučovacej metódy učiteľmi fyziky a učiteľmi ostatných predmetov.

Cieľ 2: Zistiť, postoje učiteľov k využívaniu hry ako vyučovacej metódy, dedukovať príčiny predpokladaného nízkeho využívania hry vo vyučovaní fyziky.

2 Výsledky prieskumu

Učitelia fyziky i ostatných aprobácií vnímajú hru ako vzdelávaciu vyučovaciu metódu, ktorá pomáha žiakom rozvíjať tvorivosť, podporuje lepšie zapamätanie si zisteného / naučeného, motivuje a stimuluje k ďalšiemu učeniu.

Jej využitie vo vyučovaní **nepovažujú**:

- za stratu času. Aj napriek tomu ju mnohí, najmä učitelia fyziky, zaraďujú len, ak im ostane čas, čo môže ubrať učeniu hrou na vážnosti.
- za metódu, ktorá neprispieva k zodpovednej a cieľavedomej činnosti. Aj napriek tomu sa u učiteľov objavuje obava z vytvorenia neformálnej atmosféry, ktorá by mohla spôsobiť u žiakov rozptýlenie, príp. obava z nemožnosti udržať poriadok a disciplínu v triede, čo by malo za následok nedosiahnutie stanoveného didaktického cieľa.

Napriek deklarovanému pozitívnemu vnímaniu hry ako vyučovacej metódy učitelia fyziky používajú hru vo vyučovaní v porovnaní s učiteľmi ostatných predmetov výrazne menej a jej využívanie vo

vyučovaní klesá so zvyšujúcim sa stupňom vzdelávania.

Príčiny nízkeho využívania hry vo vyučovaní fyziky sú:

- väčšina učiteľov nepovažuje hru za časovo efektívnu vyučovaciu metódu,
- väčšina učiteľov fyziky, ktorí hry vo vyučovaní nepoužívajú, predpokladá, že hru by žiaci vnímali ako neviazanú zábavu (väčšina učiteľov fyziky, ktorí hry vo vyučovaní využívajú, však s týmto názorom nesúhlasí),
- viac ako polovica učiteľov fyziky, ktorí hry vo vyučovaní nepoužívajú, hry vhodné na vyučovanie fyziky ani nepozná,
- približne štvrtina učiteľov fyziky, ktorí hry vo vyučovaní nepoužívajú, predpokladá, že pri hre sa nedá udržať poriadok a disciplína v triede,
- približne štvrtina učiteľov fyziky, ktorí hry vo vyučovaní nepoužívajú, predpokladá, že ich žiaci sú na hru starí, že ich už hra nezaujima, tento predpoklad je častejší u učiteľov na vyššom sekundárnom stupni vzdelávania.

Pod'akovanie

Táto práca bola podporovaná Agentúrou na podporu výskumu a vývoja na základe zmluvy č. LPP-0395-09.

Literatúra

[Horváthová a Haverlíková, 2010] Horváthová, J., Haverlíková, V. (2010). *Využívanie metódy hry vo vyučovaní fyziky*. In: *Sborník konference: Mezinárodní Masarykova konference pro doktorandy a mladé vědecké pracovníky*. 1. vyd. Hradec Králové : MAGNANIMITAS, 2010. s. 153-158. ISBN 978-80-86703-41-1, ETTN 042-10-10003-11-4.

[Horváthová a Haverlíková, 2011] Horváthová, J., Haverlíková, V. (2011). *HRA ako vyučovacia metóda – predstavy učiteľov fyziky*. In: *Recenzovaný sborník příspěvků vědecké konference s mezinárodní účastí – Sapere Aude 2011*. Hradec Králové : MAGNANIMITAS, 1. vyd. 2011. ISBN 978-80-904877-2-7, ETTN 085-11-11006-03-8.

* horvathova.jana@gmail.com

† Viera.Haverlikova@fmph.uniba.sk